

פרשת תזריע מצורע

אייר תשפ"ה

גיליון מס' 551

יביע אומר

עלון שבועי לכבודו של רבנו הגדול

מרן רבי עובדיה יוסף זצוק"ל

דבר העורך

הרב יצחק בר זכאי

פנינים מתורתו על פרשת השבוע

וביום השמיני ימול בשר ערלתו (י"ב, ג')

הסביר מרן זיע"א: ידועים דברי חז"ל שהעניש הקב"ה את אליהו הנביא על שאמר: קנא קינאתי לה' אלוקים צבאות כי **עזבו בריתך** בני ישראל, ונגזר עליו שמעתה ואילך ישתתף בכל ברית וברית כדי שיראה במו עניו שבני ישראל עדיין **נאמנים למצות** ברית מילה. אלא שאז טען אליהו הנביא ואמר: רבש"ע גלוי וידוע לפניך שאני קנאי, ואינני יכול לסבול בעלי עבירה וא"כ כיצד אלך ואשתתף בין אנשים בעלי עבירות והשיב לו הקב"ה: שכל המשתתפים במצות ברית המילה **אמחול להם על עוונותיהם** ובכך יוכל להשתתף בברית המילה.
ורמז לכך: כי מילה נעשית ביום ח' ללידת התינוק, ואם תיקח את האות ח' ותצרף לה את תיבת מילה הרי שיחדיו הם: **מחילה** לרמוז שבעת המילה נמחלים עוונותיהם של ישראל.
ועוד רמז: כי תיבת מילה היא ר"ת משתתפיה יזכו למחילת הבורא.

זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו והובא אל הכהן (י"ד, ב')

סיפר מרן זיע"א: מעשה בכהן שהיה רואה מראות נגעים של הצרעת, והיה פוסק ומכריע בזה לטהר או לטמא, והיה הכהן הזה חי בעניות גדולה מאד לימים החליט הכהן בליבו לצאת לחוץ לארץ ולנסות את מזלו שם. הסכימה אשתו לכך, אלא שטענה: "ומי יפסוק לאנשים בעניני הצרעת?" הרגיע הכהן את אשתו ואמר: אל דאגה, אני אלמד אותך את כל רזי ההלכה, ואת בעצמך תוכלי להכריע בענינים אלו...
ישב הכהן והחל ללמד את אשתו את סימני הצרעת, ובתוך דבריו הסביר לה שאין שתי שערות יכולות לגדול במקום אחד ממש. משום שלכל שערה ושערה יש גומה אחת, מעיין אחד שממנו היא צומחת, ומשם היא יונקת את כוחה. לשמע דבריו, אמרה אשתו בלשון של תוכחה: "ישמעו אוזניך מה שפיד מדבר! ומה השערות אשר הן לאלפים ורבות, הקב"ה מזמין לכל שערה ושערה את פרנסתה ומקור חיותה, אם כן קל וחומר לאדם עצמו שהוא נזר הבריאה, שבודאי הקב"ה יזמן לו את פרנסתו במקומו ולא יצטרך לנדוד לחוץ לארץ בעבור זה". שמע האיש לכל תוכחתה של אשתו, וביטל את נסיעתו. ומכאן מוסר גדול לאדם, שיהיה בוטח בהקב"ה שהוא נותן חיים ומזון לכל ברייתו, והוא זן ומפרנס בטובו לכל אחד ואחד, ורק צריך לפנות אליו ולבקש מאיתו יתברך, שנאמר: "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת".

אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת... וראהו הכהן וטמא אותו (י"ג, ב'-ג')
ביאר מרן זיע"א: הנה אמרו חז"ל (ערכין י"ז) שהנגעים באים על **לשון הרע**, ותיבת **מצורע** היא נוטריקון **מוציא רע**, והתורה הקדושה תולה את טומאת המצורע או את טהרתו **במוצא פיו** של הכהן, ומדוע? מפני שהמדבר לשון הרע הרי הוא מצטדק ואומר "וכי מה עשיתי?" הרי אמרתי את האמת, ולכן צותה התורה שהמצורע יבוא אל הכהן והוא **במוצא פיו** יטמאנו או יטהרנו ללמדו לקח ומוסר, שכוחו של **הפה והדיבור** הוא גדול ועצום, ובידו לטמא ולטהר וע"כ ראוי שינצור האדם את פיו ולשונו מכל דבר רע, כי מוות וחיים ביד הלשון.

נגע צרעת כי תהיה באדם (י"ג, ט')

טהרת המצורע וריפוייה אינה תלויה ברופא כי אם בכהן, **והטעם** – לפי שנגע הצרעת בא על פי המבואר בגמ' (בערכין ט"ו) על עוון לשון הרע, על כן יבוא תיקונו על ידי מי שנאמר עליו: "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו" – אומר החפץ חיים במשנה נגעים (פרק י"ד) מבואר שהכהן צריך לומר לו **"טהור"** וכאשר רואה המצורע **שבכח הדיבור** לרפא את חטאו הוא נוכח לדעת כי **מוות וחיים ביד הלשון**.

בהקדמה לספר **כוכבי אור**, מובאת איגרת **מרבי חיים ברלין** זצ"ל בה הוא מספר מה שאירע לאחר פטירת רבי יצחק בלאזר זצ"ל, וזה לשונו: והוא ציוה בצוואתו שלא להספידו כלל, ואמנם חכמי העיר ולומדיה וגם בפי העם הקיפוני כולם שלא להשמע לצוואתו, אך הגאון הרי"ש סלאנט החזיק בדבר ופסק שלא לזוז מצוואתו.
ואנכי הייתי מפשר בזה והספדתיו, ואמרתי בהספדי, שהגם שציווה שלא להספידו...

אולם, על **שלא נבכה** על העדר לא ציווה... והארכתי בדברי מוסר עד שגעו כל העם בבכיה וזה היה ביום י"א מנחם אב, ויהי בליל שבת קודש שלאחריו סומך לאור הבוקר, בא המנוח אצלי **בחלום** ואמר לי: יישר כח על שלא היגדת עלי שבת, ושאלתי ממנו מה נעשה בדינו בעולם ההוא, ואמר לי: שדין של מעלה חמור מאוד שאי אפשר לשום אדם בעולם הזה לשער כלל,

וביחוד מקפידים על דברים האסורים שנדברו שלא כהוגן, ושאלתי עוד, איך עלה בדינו והשיבני, שכל ימות החול לא הניחו לו לבוא אלי בחלום ולתת לי "יישר כח" עד יום השבת שנתנו לו מנוחה והניחוהו להראות אלי בחלום, יותר לא דיבר מאומה ונעלם ממני חלף הלך לו ולא ראיתיו עוד, והקיצותי – עכ"ל.

חתן הגר"י בלאזר זצ"ל, רבי חזקיה משקובסקי זצ"ל הוסיף ואמר: כי שמע בעל פה מהגר"ח ברלין זצ"ל שהוסיף שנאמר לו בחלום "אמנם על תלמיד חכם יש הרבה מליצי יושר **אולם מקפידים מאוד על חטא הלשון**"! עכ"ל.

תלמידי הגר"א לאפ"אן זצ"ל מספרים כיצד הרב זצ"ל היה מספר מעשה זה בהתרגשות ושואג כארי: אבל חטא הלשון נורא מאוד!! וחזר ואמר: **חטא הלשון נורא מאוד!!**

אף אחד אינו בא להגן ולסגור על החוטאים בחטא זה!!! והיו הדברים מרטיטים את לב השומעים והכל עמדו נפעמים.

שבת שלום!

שעון קיץ:

שקיעת החמה - 19:25

נץ החמה - 5:51

סוף זמן ק"ש: מג"א - 8:30 הגר"א - 9:11

סוף זמן תפילה: הגר"א - 10:19

צאת שבת - 19:56

זמן ר"ת במוצ"ש - 20:49

הזמנים הם לפי אופק ירושלים

ברכת הלבנה החל מיום א' 21:30

מעשה רב

סיפר רבי שלום סעדון הי"ו שעמד לצידו של מרן שנים רבות. אחד המתפללים איתנו פנה אלי בבקשה לסייע בידו, הוא נמצא בהליכי גרושין ומבקש את עזרת מרן בטיפול בתוך הבית הדין האזורי.

ביום שישי בעת קבלת הקהל, נגשנו אני והוא למרן, ומיד שהתחלתי לדבר ואמרתי: כב' הרב איש זה נמצא בהליכי גירושין.

תצאו מפה מיד – ציוה מרן, ואני שוב מנסה ואומר למרן אבל האיש הזה...

ושוב חוזר מרן בטון תקיף יותר ואומר: **תצאו מפה מיד**.

כבוד הרב אני רק רוצה להתייעץ, פנה אותו האיש.

ושוב מרן: אמרתי לצאת מפה מיד, כמובן לקחתי את חברי ויצאנו מן החדר, לאחר דקות **חזרתי לבדי** לחדרו של מרן, ומיד ענה לי: **איך אתה עושה דבר כזה**, מחר יגיע תיק זה לבית הדין העליון ואצטרך לדון בו, כיצד אעשה זאת לאחר ששמעתי צד אחד ללא הצד השני? התנצלתי מיד ובקשתי את סליחת מרן.

עוד סיפר:

שאלתי את מרן: כיצד במקומות כמו מצרים ותל אביב הצליח לגדל ילדים בדרך התורה והמצוות.

והשיב לי מרן: הייתי יושב מדי יום ביומו ולומד עם הילדים, וכשהיו קטנים הייתי מניחם על ברכי תוך כדי הלמוד בקול רם **שירגישו את מתיקות התורה**, וכאשר היינו במצרים והרבניות שמשו כבלנית כל ערב היו יושבים על ברכי, ר' יעקב מזה, ור' אברהם מזה, ור' אברה מזה, וכך חינכתי אותם לאהבת תורה.

עוד סיפר:

אודות הימים הקשים שעבר על מרן בהיותו במצרים **סיפר לי מרן** את הדברים הבאים: יום אחד הגיע אליו ר' דוד עמר זצ"ל וסיפר לו שיש בארץ שוחט שנתן לגויים לשחוט במקומו, מרן ביקש ממנו לברר מי האיש, והנה התברר כי שוחט זה הוא **שמעון אקוע** (ע"י אדותיו, יבי"א ח"א יו"ד סי' א) שמרן הכיר את מעלליו במצרים. מרן התקשר מיד לרב אפרתי זצ"ל שהיה מנהל מחלקת הכשרות ברבנות הראשית לישראל, ושאל כיצד ניתנה רשות לשוחט זה לשחוט כאן בארץ **לאור מעלליו במצרים**.

הרב אפרתי השיב שלא ידע על כך, ומיד הורה להעביר את השוחט ממשרתו. השוחט הגיע למשרדו של הרב אפרתי ושאל מדוע הודח ממשרתו, והרב אפרתי סיפר לתומו את אשר מרן סיפר לו עליו, שוחט רע מעללים זה פנה מיד לבתו של מרן כשאקדח ברשותו ואיים **לרצוח את מרן בטענה שהוא מקפח את פרנסתו**.

בביתו של מרן היה אז חמיו רבי אברהם פטל זצ"ל שהגן על מרן בגופו וביקש להרחיק את השוחט מעליו.

אני לא חששתי ממנו סיפר לי מרן "לא תגורו מפני איש" נאמר בתורה, אבל מו"ח חשש ואכן השוחט יצא והלך לדרכו.

והנה יום אחד מופיע ר' דוד עמר אצל מרן כשהוא קורן משמחה ומחזיק בידו עיתון מעריב בו הופיעה ידיעה בעמוד הראשון כי שוכר בהברחות המצרים בשם **שמעון אקוע נהרג ע"י מסתננים**. ברכתי "ברוך ה' אשר מגן צדיק בידיך" – אמר מרן.

גזל מקטרג בראש – ויקרא רבה, ל"ג, ג'

סיפר רבי ראובן קרלינשטיין זצ"ל:

מעשה בבחור מיישיבת פונוביז' שנכנס לביתו של הגר"י קניבסקי-הסטיפלער זצ"ל כדי לקנות ממנו את ספרו קהילות יעקב. הוא שילם את דמי הספר, אך בטעות החזיר לו הסטיפלער **עודף פחות ממה שהיה צריך**.

כשהבחין הסטיפלער בדבר, מיהר ללכת ליישיבת פונוביז' **הוא טיפס במדרגות הרבות**, אך מכיון שלא ידע מי הבחור שקנה אצלו, שלח לקרא לנכדו ר' אבא ברמן, מסר לידו את העודף ואמר לו "בחור מהישיבה קנה אצלי עתה ספר.

אני מבקש ממך **שתברר מיהו הבחור** ותחזיר לו את הכסף" כעבור שעה קלה חזר הנכד לסטיפלער, ואמר לו כי בסיעתא דשמיא מצא את הבחור שקנה את הספר והחזיר לו את העודף.

אך ברצונו לשאול שאלה, מדוע צריך היה הסבא לטרוח כל כך, ללכת כברת דרך ולטפס במדרגות, כדי להגיע אליו ליישיבה.

הרי אני נמצא אצל הסבא מספר פעמים ביום, ויכול היה להמתין ולתת לי את הכסף בבואי אליו?

השיב לו הסטיפלער: "אם המרחק מביתי ליישיבת פונוביז' נקרא רחוק, מה תאמר על המרחק שיש **לרדת מהשמים עד לכאן**?"

(כדי להחזיר) זה הרבה יותר רחוק"...

סיפר רבי יצחק בן שמואל שליט"א:

הנה כידוע הגה"ק **רבי אברהם גינחובסקי זצ"ל**-ראש ישיבת טשעבין היה הגדול בענקים בכל במובנים.

באחד הימים נכנס לקנות כמה ירקות שחסרו לרבנית, ולאחר שהמוכר שקל וקבע את המחיר, הוא עיגל את המחיר.

בהנחה של שבעים אגורות.

מייד התעניין הרב זצ"ל ושאל:

האם אתה בעה"ב **היחיד בחנות או שותף**?

יש לי שותף ותיק השיב לו המוכר, תודה! אמר לו הרב, אבל כיון שיש לך שותף לא ברור שיש לך זכות לוותר לי על שבעים אגורות בלי לשאול אותו, ולא הסכים לקבל את ההנחה.

עוד סיפר:

בסוף ימיו נכנס הרב לבית הכנסת צאנו בסמוך לביתו כדי להשלים כמה קדישים שעדיין לא שמע (מחמת חוליו).

תלמיד שרצה להקל עליו הגיש לו את הסידור העומד בקביעות לפני השליח ציבור שהודפס באותיות גדולות.

הרב מיאן להשתמש בסידור ולקח לעצמו סידור רגיל.

לתמיחה התלמיד הסביר: כי אע"פ שכרגע השי"ץ לא נזקק להתפלל בו, אבל מכיון שהוא נקנה במיוחד במחיר גבוה לשמש את השי"ץ ולא את היחידים בביה"כנס, יש פסידא את המשתמשים בו לצרכים פרטיים (ע"י פמ"ג סי' תרצ"ד א"א ס"ק ה', לגבי טלית שנתרמה לקהל לא שייך לומר את הכלל ניחא ליה לאיניש לקיים מצוה בממוניה)

עוד סיפר:

הרב זצ"ל הלך עם קבוצה תלמידים וגשם זלעפות החל שוטף,

הם נכנסו לחסות תחת גג של אחת החצרות.

אחד הבחורים רצה להדליק את החשמל בחדר מדרגות, **והרב מנע ממנו** בנימוק ברור: להיכנס מותר (ע"י ב"ק סוף פרק מרובה)

אבל להדליק את האור הרי זה כבר עולה כסף ואין לנו היתר לכך.

עוד סיפר:

באחר הערבים הקיציים דפק הרב בביתו של שכן בבנין סמוך ע"מ לשוחח איתו לצורך טובה לאחד ממשפחתו, השכן הביט עליו ותמה

מדוע **הרב נוטף זיעה**, מדוע עליתם במדרגות ולא במעלית?

הרב השיב לו כיון עליתי רק לצורכי האישי ולא בשבילכם ולא לצורככם, אין מן הראוי להשתמש במעלית הציבורית.

מתוך הספר "ויאמר הינני"

לגה"ק רבי אברהם גינחובסקי זצ"ל

הלכות לשבת

* **מצוה לטעום** מהתבשילים בערב שבת כדי לתקנם ולהכינם כראוי לכבוד שבת ויום טוב.

וכתב בשיבולי הלקט (סי' פ"ב) כי מה שאומרים בתפילה "טועמיה חיים זכו" יש סמך שצריך לטעום התבשיל מערב שבת, וכן מובא בבית יוסף (סי' רפ"ו).

וכתב במחזור ויטרי (סי' ק"אעמ' סק"ד) וזו לשונו: תנא כל הטועם מהתבשיל בערב שבת מאריכין לו ימיו ושנותיו ובירושלמי מפרש טעמא כדי שלא יכעס על בני ביתו על הקדחת תבשילו וכתוב "וידעת כי שלום אהלך".

וכן כתב האר"י ז"ל בשער הכוונות (דף ס"ב) שראוי לאדם לטעום התבשילים מערב שבת אם הם טובים למאכל או שמא חסרים מלח או תבלין, ושזה כמכין סעודה למלך, שטועם התבשילים אם הם טובים או חסרים תבלין כדי לתקנם וזה מראה שמקבל את האורח בסבר פנים יפות וזה סוד "טועמיה חיים זו".

* **וכתב מרן השו"ע** (סי' ר"י סעיף ב') שהטועם את התבשיל אינו צריך לברך, ואפילו הוא בולעו עד שיעור רביעית לפי שאין הטעימה כאכילה, וכל זה בטעימת משקין אבל בטעימת אכילה מן הבשר או מן הדג השיעור הוא עד כזית, ואף ללעוס ולבלוע.

וכתב המשנה ברורה שדכל היכא דאינו צריך לברך, אם מברך הוי ברכה לבטלה, ואמנם יש מן האחרונים שכתבו שבטעימת אכילה מהתבשיל צריך לברך, לכן לכתחילה טוב שהטועם **יתכוון לאכול ולהנות** מן התבשיל ויברך עליו - שהכל תלוי בכוונת הטועם, וכ"כ המשנה ברורה (סי' ר"י אות י"ט, ובשערי ציון אות ל').

* **עזרא הסופר** ובית דינו תיקנו שיהיו מכבסי הבגדים ביום חמישי מפני כבוד השבת, כלומר שלא יכבסו בערב שבת, אלא יקדימו ליום חמישי כדי שיהיו פנויים בערב שבת לצרכי שבת, וכן פסק מרן בשו"ע (סי' רמ"ב).

וכתב מרן החיד"א (במחזיק ברכה סי' רמ"ב סק"ז) דלאו דווקא יום חמישי שהוא הדין בשאר הימים שלפניו, חוץ מערב שבת, ומיהו דעת ברכות המים (דף י"ד סעיף ע"ד) שהתקנה היתה לכבס ביום חמישי דווקא ולא קודם שזה מראה שמפני כבוד שבת עושה.

ועתה שהכל מכבסים במכונת כביסה חשמלית שהבגדים מתכבסים מעצמם, מותר לכבס לכתחילה בערב שבת.

* **ולענין התספורת** כתב הראב"ה (שבת סי' קצ"ז) מצוה להסתפר לכבוד שבת ויו"ט ואפילו מהבוקר, משום דמינכר דלכבוד שבת קודש, אבל בחמישי בשבת לא הוי כבוד שבת, ומה שתיקן עזרא לכבס בחמישי זה משום שיש טירדה לכבס בערב שבת, וגם אינו לובשו עד השבת וניכר דהוא לכבוד שבת.

* **מצוה לרחוץ** כל גופו ולחוף ראשו במים חמים בערב שבת, ואם אי אפשר לו ירחץ פניו ידיו ורגליו, וכן טוב לגזור את הציפורניים בערב שבת.

וכתב הטור (סי' רס"ח) מעשה בגדול אחד שבא בחלום אחד מתלמידיו אחר פטירתו שהיו פניו מוריקות ואמר שבשמים הענישוהו על שלושה דברים, שלא נזהר בתגלחת הציפורניים בכל ערב שבת, ולא נשמר מלדבר בקדיש ובברכה מעין שבע וכן מלספר בתפילה שהיא קבועה.

וכ"כ כף החיים (סי' ר"פ סק"ט) בשם האר"י שעונשו של המגדל צפורניו קשה מאוד, ולכן יש לגלח הציפורניים בערב שבת. וכן הזהיר בזה ספר החסידים (גסי' נ"ה).

ונראה שעיקר עונשו היה על שסיפר בקדיש ותפילה ובברכה מעין שבע, וצרפו לו גם מה שלא נזהר בתגלחת ציפורניו בערב שבת, ובטור (סי' רס"ח) לא הזכיר כלל על תגלחת הציפורניים.

סיפור השבוע

האב"ד הזמין את הנפטר לדין תורה

יש לדעת שלא רק בביתו של אברהם נפגשים במלאכים, אלא גם בביתו של איש חכם ונקי כפיים, הדין דין אמת לאמיתו, גם שם ניתן לפגוש אורחים מן השמים, ומקבלים מהם ידיעות הנעלמות מעין רואים.

הגרש"ש קרליץ זצ"ל סיפר שאיש אחד ממדינת ליטא, אשר היה משולח של גביר גדול ליום השוק בקהילת לייפציג, עבר פעם דרך העיר ברוד, והתאכסן אצל בעל אכסניה יהודי, שהיה גם ת"ח וירא שמים מרבים.

לפני התקדש השבת, לקח היהודי האורח את התיק עם כל הכסף, **ומסרו לבעל האכסניה**, כדי שישמרנו עד מוצאי שבת. אבל, בליל שבת קודש אירע דבר לא טוב, ובעל האכסניה **שבק חיים לכל חי**, לאחר ימי הישבע, ביקש האיש מהאלמנה שתשיב לו את הפקדון שמסר לבעלה, אולם האשה השיבה כי איננה יודעת דבר וחצי דבר על פקדון שכזה, גם הבנים טעמו שאין להם מושג על הפקדון שעליו מדבר האורח.

רץ האורח אל האב"ד, רבי יצחק מברוד, וסיפר לו את אשר אירע, הרב זימן לדין את האלמנה ובניה, שטענו שוב כי אינם יודעים דבר על הפקדון, ואז פסק להם האב"ד שעל פי דין תורה הם מחויבים להשבע.

האלמנה והיתומים רצו להשבע על אתר, אבל האורח שהיה איש תם וישר, משוכנע שדבריהם נכונים, וויתר על שבועתם, ויצא מבית הרב ברוח נכאה.

כיון שהכסף היה חשוב לו מאוד, נותר המשולח בברוד, ויום היה מגיע לבית האב"ד ומבקש עזרתו ועצתו, יום אחד אמר לו רבי יצחק **שהוא מוכן להזמין לדין תורה את הנפטר**.

הלה נבהל, אבל הסכים לדברי הרב,

ציווה האב"ד את משמשו ללכת לבית הקברות,

ולדפוק על קברו של בעל האכסניה, ולומר לו שהרב מזמין למחר בשעה קצובה לבוא לדין תורה.

למחרת הגיע האיש האורח לבית הרב, ומיד כשנכנס

אמר הרב שהנפטר כבר כאן, והוא מבקש מהמשולח

שיגיד את טענותיו.

אמר האיש את הטענות, וכאשר סיים דבריו פנה הרב

אל הנפטר, ואמר: 'מה יש לך להשיב על כך?'

האורח לא שמע דבר, אבל כעבור מספר רגעים

אמר הרב שהנפטר אומר שהדברים אמת,

והכסף נמצא בתוך ספר טור אורח חיים שבו למד

בעת שהפקיד אצלו.

בדקו ומצאו שכך הווה, ויהי לנס.

בת פלוני לפלוני

כתב רבי יעקב ישראל קנייבסקי זצוק"ל:

"הנה כבר נתאמת ונתברר אצלי הרבה פעמים, שמה שאמרו חז"ל 'ארבעים יום קודם יציאת הולד בת קול מכריזה בת פלוני לפלוני'"

אין זו גזירה לפלוני הזה, אלא שהבת קול אומרת, שהישרות היא כך, והיא ראוייה לכך, ויוכל להשיג אותה בנקל, והסיעתא דשמיא יהי בכיוון זה שתזדמן לו, ומן השמים יסייעוהו כשילך ישר אבל על זה נשאר עניין הבחירה,

שהאדם במעשיו יכול לגרום שלא יזכה בה ולא תהיה שלו...

והוסיף ואמר: "ואף זו רעה חולה ראיתי שיש כאלו שברוב גאוותם מאבדים בידיים את ה'בת פלוני' שלהם..."

וכל זה כשהולכים בעקמומיות ובגובה לב.

ואילו כנגד זה, אשרי חלקם של התמימים והישרים בלבותם,

אלו הבחורים היקרים שאינם מהלכים בגדלות ובנפלאות,

והם צנועים וענווים והולכים בתום וישר

והם מאוד מרוצים כשמציעים להם בת ישראל כשרה,

בעלת מידות טובות, והם מחונכים על דברי הרמ"א

שמה שיתן להם חותנם יקחו בעין טובה ויפה

ואז יצליחו וזוכים להתחתן בצעירותם, וחייהם טובים ומאושרים

עם ה'בת פלוני האמיתית שלהם, והיא לו לעזר אמיתי

לשקוד על התורה בשלווה, וזוכים לדור ישרים ולכל טוב...

(פניני רבינו הקה"י ח"א עמ' ל"ד)

דברי תוכחה לת"ח שהתנגד להצעת שידוכין לבתו שבגרה:

"אכתוב בקצרה צרת הבת של כת"ר..."

היא מבינה היטב שאם לא יעלה ההצעה הזו הידועה, היא מושלכת שתשב עד שילבין ראשה ח"ו, כי היא כבר **בעלת מום של 'מבוגרת'**,

וכל יום ויום המום הזה הולך ומתחזק,

ואין בני תורה אפי' מבוגרים רוצים כזו, לפי שרוצים רק צעירה,

ואם לפעמים יזדמן איזו שהיא הצעה שישכים למבוגרת,

ברור שלא יהיה לפי כבודו של מע"כ וברור שירחיקו וכו'.

והיא תישאר ח"ו ממורמרת וגלמודה מלאה ייאוש ח"ו,

והתוצאות מזה מי ישענה כי **העצבים של אדם אינם מברזל** וכו'

והנה אין אדם חי לעולם וסוף סוף ויבוא יום שמע"כ יעמוד לפני

בית דין של מעלה וישאלו אותו למה ומדוע שפך את דמה של ביתו,

וכל התירוצים שכת"ר מגיד בעוה"ז כאילו מכוון לטובת ביתו

לא יתקבלו בשמים כלל וכלל, כי שם המידות מבוררין

ומה שעושים מפני תאוות הכבוד כדבר נראה בחוש

ע"ד שאמרו חז"ל נשמתו מעידה בו, ומה יענה ביום הדין ואנה יברח

ויטמין עצמו ממידת הדין, הלא טוב שכת"ר יפסיק התנגדותו ולא

ישפוך דם בתו שהיא בת ת"ח גדול

ואמרו חז"ל כל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו...

("קריינא דאגדתא" ח"א)

חידודי ידע על שולחן השבת

1. מי הן שתי האחיות בתורה שנישאו לשני אחים
2. מי הן שלושת הנשים שמצאו את זיווגם ליד הבאר
3. מי הן הנשים שהיו עקרות ואח"כ נפקדו
4. מי הן שבעת הנביאות שעמדו לישראל
5. מי הוא מפרש הש"ס שקרא את שם משפחתו ע"ש חמותו שתמכה בו
6. מי מגדולי הפוסקים שקרא את פירושו לש"ס ע"ש אמו
7. מי הם מגדולי האחרונים חולק על אשה בהלכה

תשובות

1. **שרה ומלכה** - נשות אברהם ונחור שהיו אחים.
2. **רבקה, רחל, ציפורה**.
3. **שרה, רבקה, רחל**, אשת מנוח (אמו של שמשון), חנה, השונמית.
4. **שרה, מרים**, חנה, דבורה, חולדה, אביגיל, אסתר.
5. **המהרש"א** - ר' שמואל אלעזר הלוי איידיליס-ע"ש חמותו- איידל.
6. **רבי יחזקל הלוי לנדא**-חיבר את ספר הצל"ח, ע"ש אמו חיה צל"ח- ר"ת ציון לנפש חיה.
7. **דעת הדרישה** בשם אמו שביו"ט מברכים על הדלקת נרות ואח"כ מדליקים, אך הגר"א הולך ואומר שאין הבדל בין שבת ליו"ט, ואינו חכמה לאשה אלא בפלד.